

Verslag van de gesprekken gevoerd in het kader van de evaluatie 8RHK ambassadeurs 2024

27 juli 2024

Gevoerde gesprekken

Board, ondernemers;	Arthur Jansen, Henk Tappel
Board, organisaties;	Mirjam Koster, Renée Wilke
Board, overheid;	Emmeke Gosselink, Ted Kok, Bart Porskamp
Board, provincie;	Helga Witjes
Thematafels gesprek 1;	Mieke Zommelink, Rens Steintjes, Jan Kaak
Thematafel gesprek 2;	Arjen van Gijssel, Wilbert Menkveld, Hanke Struik
Raadsleden/ werkwijze com.1;	Dini Burgers, Jacqueline van de Vinne, Elroy Belterman
Raadsleden/ werkwijze com.2;	Marius Wijers, Anne Groot Zevert, Paul Wallerbos, Jan Klein Lenderink, Jaap Veldhorst
AB/ burgemeesters;	Joris Bengevoord, Harry de Vries, Mirjam Maasdam, Anton Stapelkamp, Annette Bronsvoot, Marja van der Tas
DNA;	Jeroen Heerkens, Gerben Karssenbergh, Annemieke Gildhuis

Werkwijze

De tien gesprekken zijn gevoerd op basis van een variant op de wow- how- now-ciao methodiek. Aan het begin van ieder gesprek hebben gespreksdeelnemers per categorie ongeveer 2 punten meegegeven.

Wow; nieuwe kansen, snel oppakken

Now; tevreden over, dit moeten we behouden

How?; dit willen we al maar lukt nog niet goed (genoeg)

Ciao; hier kunnen we beter direct mee stoppen

Alle gesprekken zijn gevoerd door Mark Boumans en Saar Veneman. Een deel van de gesprekken is via teams gevoerd. In die gevallen zijn de punten van de gespreksdeelnemers per app doorgegeven.

Verderop in dit document is per categorie puntsgewijs terug te vinden welke onderwerpen vaker genoemd zijn of in de gesprekken expliciet naar voren zijn gekomen. Dit samengepakt in een deel met algemene conclusies en besprekpunten en acties voor de komende periode, daar start dit verslag mee.

Alles wat door een gesprekdeelnemer op een sticker is gezet is terug te vinden op de foto's van de matrixen van alle gesprekken in dit verslag.

Rode draad in de gesprekken

In de breedte is men positief over de inrichting van het samenwerkingsverband van 8RHK ambassadeurs. De inrichting van de Achterhoek Raad en de principiële keus om in de Board en de Thematafels 30 te werken en besluiten te nemen wordt hoog gewaardeerd. Dit omdat er resultaten worden gehaald en het eigenaarschap hierdoor heel groot is. Door de Achterhoek raad is het regionale denken vertrekt. Het is vanzelfsprekend geworden om vanuit de verschillende bloedgroepen samen te werken, daar waar dat de eerste jaren nog heel bijzonder was. Er wordt aandacht gevraagd in de gesprekken om hier bewust van te blijven, we hebben iets moois neergezet in de achterhoek.

Wat ook vaak wordt genoemd is de manier waarop de Achterhoek zich de laatste jaren heeft neergezet en de manier waarop de lobby voor de Achterhoek successen heeft opgeleverd. We staan veel beter op de kaart dan een aantal jaren geleden. Dit wordt ook vanuit de gremia benoemd die hier niet dagelijks mee in aanraking komen, zoals de Achterhoek raad.

Bespreekpunten

Dit zijn onderwerpen die in verschillende gesprekken naar voren kwamen en waar nog verschillende beelden bij bestaan. Hier wordt over gezegd dat het een fundamenteel gesprek vraagt. Of dat we de komende periode moeten aankijken hoe e.e.a. zich ontwikkelt.

Uitbreiding Partnerschappen en agenda

1. De behoefte om als 8RHK samenwerkingsverband open te blijven staan voor nieuwe partners wordt regelmatig uitgesproken. Hier worden ook kansen gezien en benoemd. Kanttekening die hierbij geplaatst wordt is dat het wel moet aansluiten bij de Achterhoeks samenwerkingscultuur en dat het profiel niet te ver uit elkaar moet liggen.
2. Ditzelfde geldt voor een aantal inhoudelijke onderwerpen, met de vraag of we onze agenda niet zouden moeten uitbreiden. Concreet wordt dan recreatie en toerisme genoemd, en in mindere mate cultuur en sport. Hierbij wordt vooral de kanttekening van het verlies van focus en profiel bij het voeren van een te brede agenda genoemd.

Profilering

3. In de gesprekken komt ook een aantal keer naar boven dat we met te veel verschillende merken werken (8RHK, Smart Hub, Onverwachte Hoek). En dat dit ons niet helpt in onze profilering naar bepaalde doelgroepen. Dit bespreekpunt is ook naar boven gekomen in de Board naar aanleiding van de ontwikkelingen binnen Smart Hub 2.0.

Samenwerking

4. Hoe zorgen we dat we nieuwe partijen binnen de regio aan ons blijven verbinden. Er zijn veel partijen en ondernemers die onvoldoende weten wat de 8RHK samenwerking doet.
5. Een ander punt is het aantal overleggen dat bestaat buiten het samenwerkingsverband van 8RHK ambassadeurs met relaties met het werk van de thematafels. De genoemde problemen met deze overleggen zijn dat 'gedoe' in de andere overleggen niet onderscheiden wordt van

de samenwerking binnen 8RHK. En dat het de afstemming en het beleggen van bestuurlijke eindverantwoordelijkheid ingewikkelder maakt. Oproep is om deze overleggen en hun structuur nog eens goed te bekijken, het gaat o.a. om het sociaal domein en RES/ energy board.

6. Vanuit het DNA wordt aangegeven dat het ambtelijk ingewikkeld is dat andere partijen dan gemeenten meebeslissen over onderwerpen zoals wonen en mobiliteit. Dit hangt samen met het feit dat het DNA geen formele positie heeft in de samenwerking en dus op bestuurlijk niveau (Thematafels) wordt besloten over waar de inzet naartoe gaat.
7. Onderzoeken wat een gezamenlijke personeelsbank met specialisten kan brengen. Hiervoor loopt al een initiatief op het gebied van wonen. Van daaruit zou gekeken kunnen worden of dit kansrijk is om te verbreden.
8. Regelmatig komt de verbinding met en zichtbaarheid voor inwoners aan de orde. Hier is eerder van afgesproken dat dit geen primaire doelgroep is voor 8RHK omdat dit via gemeenten en maatschappelijke partners loopt. Het lijkt goed dit weer eens te bespreken.
9. Het ruimtelijk perspectief achterhoek biedt kansen om meer doordachte samenhangende keuzes te maken. Hoe integreren we dit straks in onze individuele besluitvormingen?

Relatie met Rijk en Provincie

10. In verschillende gesprekken komt de relatie tussen de Provincie en 8RHK ambassadeurs naar voren, waarbij binnen 8RHK ambassadeurs het gevoel leeft dat de provincie op een heel aantal punten minder zichtbaar wordt. Het lijkt verstandig hier in de komende periode zowel bestuurlijk als ambtelijk aandacht aan te besteden. Dat laatste ook vanwege directiewissels bij provincie en 8RHK.
11. Een ander bespreekpunt dat naar voren komt is de manier waarop we kunnen organiseren dat we minder afhankelijk worden van subsidies. Het kan zowel gaan om een structurele relatie met het Rijk als om funding uit de regio zelf.

Werkwijze aan de thematafels

12. Vanuit de thematafels komt het bespreekpunt naar boven hoe we om willen gaan met unanimiteit. Willen we het aan de Thematafel altijd unaniem eens zijn of kunnen we soms ook gaan voor een coalition of the willing? En wat zijn daarvoor dan de voorwaarden.
13. Op een aantal inhoudelijke dossiers zouden we meer risico kunnen nemen als experimenteerregio door het gewoon te doen en niet te wachten totdat alle medeoverheden hier klaar voor zijn. Dit geldt bijvoorbeeld voor biobased bouwen, hier hebben we niemand voor nodig en we kunnen snel woningen toevoegen.

Acties

In de gesprekken is ook een aantal concrete acties naar voren gekomen waarover weinig verschil van inzicht lijkt te bestaan en die eigenlijk direct uitgevoerd kunnen worden.

1. Vanuit de leden van de Achterhoek Raad wordt het idee geopperd om, bijvoorbeeld jaarlijks, vanuit de Board een presentatie te geven aan alle individuele gemeenteraden. Dit om de betrokkenheid van bij wat er regionaal gebeurt breder te trekken dan de achterhoek

raadsleden. Hierbij zou dan aangesloten kunnen worden bij wat er speelt bij de betreffende gemeente.

2. Een andere actie is om de methodiek van de sessie met de raad die voor de zomer gehouden is over het uitvoeringsplan (hoe verhouden projecten zich tot de doelen uit visie en uitvoeringsplan) te gebruiken voor een sessie tussen voorzitters en vicevoorzitters van de thematafels. Dit zou eventueel samen kunnen met de board en komt tegemoet aan de wens om beter van elkaar te weten hoe de andere thematafels aan bepaalde doelen werken.
3. Vanuit het Algemeen bestuur komt het idee naar voren om inhoudelijk een volgende stap te zetten in de Duitslandsamenwerking door de 'Kreisen' meer direct te betrekken en als gremia te benaderen.
4. Vanuit de thematafels ontstaat de opdracht aan zichzelf om structurele voortgangsrapportages te bespreken in de thematafels. Dit met als doel om als tafel collectief meer grip te krijgen op lopende en nieuwe projecten en hoe deze zich verhouden tot de programma's en het bereiken van de doelen.

Wow, kansen om direct op te pakken

Inhoudelijk

- De recreatie en toerisme sector vertegenwoordigd een heel groot deel van de arbeidsmarkt in de Achterhoek en is een sterke economische motor. Sterkere verbinding met de 8RHK agenda zal winst opleveren;
- Lobby nog meer regionaal en minder lokaal maken. We staan goed op de kaart maar dit wordt de komende jaren alleen maar belangrijker;
- Het Ruimtelijk Perspectief Achterhoek gebruiken om nog meer onderbouwde keuzes te maken, hiervoor moeten Stuurgroep en Board dichter naar elkaar toe de komende periode op dit onderwerp;
- Een van de voorbeelden die genoemd wordt is het versneld oppakken van biobased bouwen. We kunnen dit doen omdat we ontwikkelaars in de regio hebben en dus niemand hiervoor nodig hebben. Past bij onze inhoudelijke agenda;
- Regionale/ lokale initiatieven meer samenbrengen/ centraliseren;
- Versneld oppakken van de ideeën rondom een warme landing voor kansrijke asielzoekers, direct opleiding en werk bieden;
- Herbestemming van agrarisch gronden biedt kansen voor de achterhoek;
- Kansen op Europese subsidies benutten zodat we multipliers op bv de regiodeal kunnen inzetten;
- Meer programmatische aanpak en doorbouwen op een aantal living labs op themaniveau;
- Zichtbaarheid verbreden naar onze inwoners;
- Een gezamenlijke personeelsbank met specialisten inrichten, bijvoorbeeld op het gebied van ruimtelijke ordening, netcongestie of data. Om deze mensen van buiten te trekken zou je ook huisvesting moeten organiseren;

Samenwerking;

- Oproep vanuit een aantal gesprekken om open te blijven staan voor toetreding van andere gemeenten. Zowel de Liemerse gemeenten als Lochem worden genoemd. Bij beiden worden ook voor- en nadelen qua inhoudelijke agenda of culturele verschillen genoemd. Gedeeld

lijkt de insteek dat we ervoor open moeten blijven staan wanneer partners naar ons toe komen om mee te doen, en dat we dan aandacht moeten besteden aan bloedgroep en grootte;

- De verbinding tussen de board en de thematafels en de thematafels onderling kan nog sterker. Er komen meer kansen naar voren wanneer we beter van elkaar weten waar de ander mee bezig is. Dit is nu belegd bij de regisseurs en het team van 8RHK, maar het helpt als ook de bestuurders meer kennis hebben van de inhoud van elkaars gremium. In een ander gesprek kwam hier ook wel de keerzijde van naar boven; we vragen al veel tijd van mensen;
- Samenhangend punt hierop is dat we niet altijd van elkaar zien hoeveel er gebeurt, ondanks alle nieuwsbrieven. Zie ook onder How;
- In de vergaderingen van de Achterhoek Raad kunnen we nog mee energie brengen door afwisseling en interactie bij de informatieve agendapunten. De laatste vergadering ging dit goed;
- Experimenteerregio, hier kunnen door onze manier van samenwerken dingen die op andere plaatsen niet lukken. We gaan op een open manier met elkaar om tafel en durven meer omdat de 30 partners elkaar al kennen en vertrouwen;
- De Thematafel Gezondste regio staat na een periode van zoeken naar de beste vorm om slagkracht te ontwikkelen klaar voor;
- De Achterhoek Raad zou nog meer ook 30 kunnen gaan denken.

Now, hier zijn we tevreden over, dit moeten we behouden

- Samenwerking tussen overheden, organisaties en ondernemers is vanzelfsprekend geworden en het onderscheid tussen 30 partners is niet meer zo scherp. Daardoor voelt het niet meer dagelijks als iets speciaals. Maar dat is het wel!;
- Geen aanpassingen in de structuur doen, deze werkt;
- Ondernemers en maatschappelijke organisaties investeren veel en leveren veel input;
- Onze identiteit is heel sterk, we voelen ons allemaal achterhoeker en zijn betrokken;
- We weten elkaar te vinden, de samenwerking heeft een goede 'infra';
- Ons imago is veel sterker geworden;
- Doordat we al heel vroeg in het proces met elkaar aan tafel zitten (ook met provincie en BZK) kunnen we uiteindelijk sneller schakelen;
- We profileren ons als 1 richting den Haag;
- Sterk logo en PR;
- Korte lijnen en onderling vertrouwen, daardoor is een moeilijk onderwerp als netcongestie nu beter samen in te richten;
- Regisseurs hebben niet allemaal een overheidsachtergrond en gedragen zich niet ambtelijk, houd dat zo;
- Informatievoorziening naar de Achterhoek Raad wordt als heel goed ervaren
- Cross-overs tussen de thematafels gaan beter, we hebben nu meer tijd om ons ook weer met de onderlinge samenhang te gaan bezighouden nu alle tafels hun eigen agenda scherp hebben;
- De manier waarop de Achterhoek Raad functioneert zorgt voor meer gemeente grens overschrijdend denken;
- De ontwikkeling van de monitor is heel goed;
- Regionale bladen meer gebruiken om successen te laten zien;

- Frequentie van vergaderingen is goed, agendering ook;
- De achterhoek vlag is heel positief en zouden we nog meer mogen gebruiken;

How, dit willen we al maar lukt nog niet goed (genoeg)

- Meer aansturing organiseren op de raadsagenda vanuit de Board, we hebben niet altijd onderwerpen ter besluitvorming goed gespreid over het jaar;
- Hoe organiseren we een financieringsstroom waardoor we niet meer afhankelijk zijn van subsidies Rijk en provincie. Meer autonomie organiseren;
- Wat is ons volgende grote onderwerp om gezamenlijkheid op te vinden na de regioexpress etc, bijvoorbeeld netcongestie;
- We hebben erg veel merken/ logo's. hoe willen we omgaan met deze profilering zonder de energie van de afzonderlijke partijen te verliezen;
- Hoe betreft iedereen zijn eigen achterban, er lijken veel ondernemers te zijn die niet goed weten wat 8RHK doet en wat de positie van ondernemers daarin is;
- Samenwerking met Duitsland ook inhoudelijk voeden en handen en voeten geven. Vraag of dit toch een taak van 8RHK ambassadeurs zou moeten zijn;
- Er gebeurt veel buiten 8RHK waarvan het effect soms op de 30 samenwerking afstraalt. Denk aan het sociaal domein;
- Op sommige tafels is het lastig voor een O om goed in positie te komen, gemeenten bij SW&I en ondernemers bij W&V. De input van deze partijen is wel heel belangrijk,
- Hoe houden we partijen die verder van ons af staan en inwoners aangehaakt en hoe zorgen we ook dat professionals en inwoners input kunnen leveren?;
- Dit geldt ook voor Raadsleden die niet in de Achterhoek Raad zitten, hoe houden we hen op de hoogte en betrokken;
- Hoe geven we de relatie tussen AB en Board op een zinvoller manier vorm?
- DNA heeft behoefte aan een formele positie in de samenwerking;
- Bij de raadsleden behoefte aan transparantie over de co-financiering, het is wel allemaal ergens te lezen maar makkelijk toegankelijk maken;
- Hoe garanderen we voor de achterhoek over een aantal jaren nog openbaar vervoer, gekoppeld aan breder punt; wat na Elke Regio Telt, hoe houden we aandacht?;
- Samen optrekken in de woningbouwopgave. Hoe komen we u echt tot gezamenlijk programmeren?;
- Let op dat het niet gewoon wordt dat we zo samenwerken, hoe houden we het urgent?;
- Onze governance ziet er ingewikkeld uit, blijf aandacht besteden aan de uitleg;
- Zorgen dat projecten van elkaar blijven leren en kennis uitwisselen. Collectieve achterhoekse kennisbank;

Ciao, hier kunnen we beter direct mee stoppen

- We voeren teveel merken, daar moeten we mee stoppen;
- Stop met klagen over dingen waar we niet over gaan;
- Stop met stroperigheid en procesvertraging;
- We moeten stoppen met ons te laten beïnvloeden door onvoorspelbaar gedrag van anderen rondom bijv. integraal programmeren;
- Stop met discussies die telkens terugkomen, voorbeeld N18 discussie;

- Stop met een aantal overleggen buiten de 8RHK structuur om die heel veel raakvlakken hebben, dit zorgt voor een slechte stuurbaarheid en frustraties;
- We hebben last van de negatieve uitstraling van wat er binnen het sociaal domein gebeurt op 8RHK samenwerking;
- Ons niet meer opstellen als Calimero als regio, soms doen we dit ook als partijen binnen de regio;
- Geen valse bescheidenheid meer;
- Stop met het agenderen van onderwerpen op de Achterhoek Raad die geen relatie hebben met de agenda van de Board en Thematafels;
- Stop met het financieren van projecten die ook zonder steun van 8RHK wel kunnen plaatsvinden;
- Let op spanning op verworven posities die gemeenten vast willen houden.

